

(potentiële) Belangenverstremgeling	Geen
Voor bijeenkomst mogelijk relevante relaties met bedrijven	Geen
<ul style="list-style-type: none">• Sponsoring of onderzoeksgeld• Honorarium of andere (financiële) vergoeding• Aandeelhouder• Andere relatie, namelijk...	Alle geen

Preventie kindermishandeling: kerntaak jeugdgezondheidszorg

Dr. Mascha Kamphuis
Jeugdarts KNMG, Voorzitter AJN
LECK 17 dec 2015

Inhoud – wie wat waar?

- Inleiding
- JGZ en Preventie
- JGZ richtlijn update

Zij....

JGZ en preventie (1)

□ Teamwork

- Jeugdarts
- Jeugdverpleegkundige
- (Dokters)assistent
- Soms pedagoog, logopedist e.a.

JGZ en preventie (2)

- Universeel (primair) - basis
 - Voorkomen escalatie normale spanning
 - Opvoedondersteuning

- Selectief (secundair) – risicofactoren
 - Gericht werken aan risico's
 - Stevig ouderschap, Voorzorg .. etc

JGZ en preventie (3)

- Geïndiceerd (tertiair) – erger voorkomen
 - Verder afglijden voorkomen, signaleren
 - Overleg VT

- Zorggerelateerd – complicaties voorkomen
 - Directe actie nodig: VT
 - Monitoring en nazorg

Indeling JGZ Richtlijn

Hoofdstuk 1 Waar gaat deze richtlijn over? KiMi: vorm, duur, ernst en gevolgen

ALGEMENE THEMA'S

- Hoofdstuk 2 - 7

SPECIFIEKE THEMA'S

- Hoofdstuk 8 -14

**Hoofdstuk 15:
Totstandkoming van de Richtlijn**

leder hoofdstuk heeft de volgende indeling:

- aanbevelingen;
 - uitgangsvraag;
 - onderbouwing;
-

Algemene Thema's

- 2: Risico -, beschermende factoren en signalen
 - 3: Als je je zorgen maakt: MELDCODE
 - 4: Samenwerken met het professionele netwerk
 - 5: Samenwerken met gezinnen
 - praten met ouders
 - sociaal netwerk betrekken
 - interventies
 - 6: Kennis, attitude en vaardigheden
 - 7: Registratie
-

Specifieke Thema's

8. Vóór de geboorte
 - risicofactoren
 - signaleren
 - interventies
 - samenwerking rond de geboorte
9. Abusive Head Trauma
10. Psychische en psychiatrische problematiek ouders

Specifieke Thema's

11. Verwaarlozing

12. No Show

13. Mishandeling door derden

14. Vrouwelijke Genitale Verminking

Signalen?

- Signaal: actueel teken of kenmerk
- Risicofactor: de kans op kimi vergroten

- De meeste signalen van kindermishandeling zijn specifiek, er is dus niet één signaal kenmerkend of uniek voor kimi

Risico- en beschermende factoren (1)

1. Risico- en beschermende factoren en signalen van kimi:
 - Meest zwaarwegend: ***factoren zijn die met de ouder(s)*** te maken hebben
 - partnergeweld (sterkste voorspeller)
 - mate van boosheid, agressie en hyperreactiviteit bij ouder
 - psychische (ook LVB)/ psychiatrische problemen bij ouder
 - alcohol en drugsgebruik door ouder
 - ouder zelf als kind mishandeld of getuige van partnergeweld
-

Risico- en beschermende factoren (2)

1. Risico- en beschermende factoren en signalen van kimi:
 - ***Veranderbare risicofactoren*** zijn gemiddeld sterker van invloed dan statische (onveranderbare) factoren zoals leeftijd en geslacht
-

Risico- en beschermende factoren (3)

- Beschermende factoren: *directe* gunstige invloed
- (Veiligheids)bevorderende factoren, moderators of buffers: beïnvloeden gedrag ouders/ jeugdige

Voor JGZ

OUDERCHECK

DE KINDCHECK

Als je je zorgen maakt....

- Stel standaard neutraal geformuleerde vragen over de veiligheid in het gezin.
- Bloot zien?

Het gesprek

- Overleg met en betrek ouders en jeugdigen
- Woordkeuze: ‘zorgen maken over ...’, ‘wat gaat goed, wat gaat niet goed’
- Onderscheid tussen feiten en meningen

Afwegen....

- In overweging nemen ('consider')
- Het vermoeden of (sterker) verdenken ('suspect')

EXTRA STAP VOORAF MELDCODE

0. Overweeg altijd: kan hier sprake zijn van mishandeling?

Acuut onveilige situatie? Handel direct: overleg met collega, leidinggevende, de Raad en de politie

Van overwegen nr vermoeden

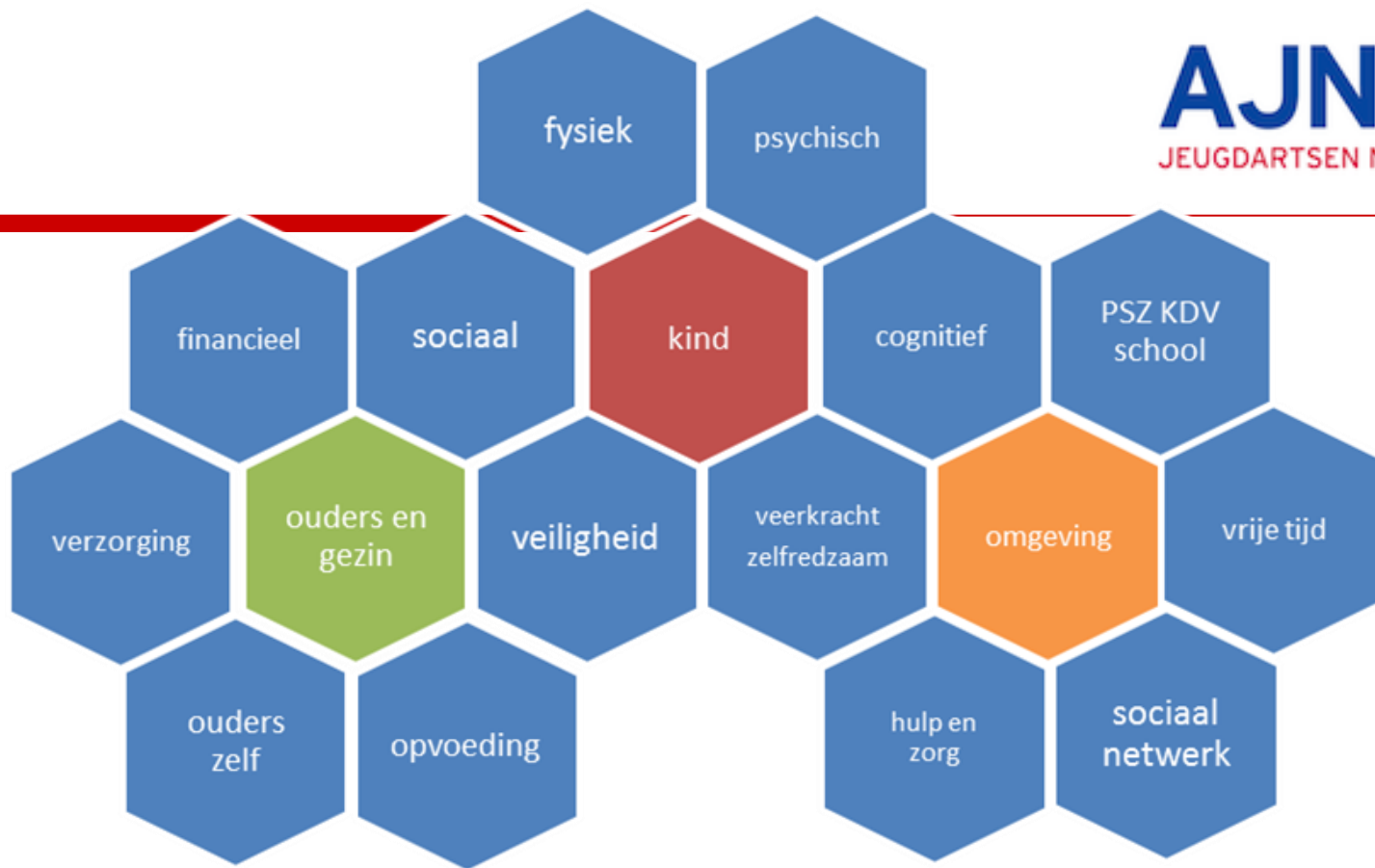
- Als verklaringen
 - niet passend zijn;
 - niet aannemelijk zijn;
 - niet consistent zijn;
 - voortkomen uit (culturele of religieuze) overtuigingen maar niet stroken met de veiligheid van jeugdigen

Meldcode

1. Situatie in kaart brengen: signalen, risico- en beschermende factoren
2. Overleg met collega's; in- of externe deskundigen, *Veilig Thuis*.
3. Gesprek met ouder(s) en/of jeugdige.
4. Wegen van het huiselijk geweld of de kindermishandeling; bij twijfel altijd *Veilig Thuis* raadplegen.

Gebruik instrument om opvoedings situatie te wegen: bijv. SPARK, DMO-Protocol, GIZ

5. Beslissen: zelf hulp organiseren of melden
-

Beslissen SAMEN

- Beslis nooit alleen maar altijd
 - in teamverband
 - aandachtsfunctionaris kindermishandeling
 - met betrokken externe professionals

Bij vermoeden lichamelijke kindermishandeling :

- raadpleeg arts met forensische expertise om lichamelijke signalen te duiden.
 - evt Landelijke Expertisecentrum Kindermishandeling (LECK).
-

REGISTRATIE: enkele BASISREGELS

- Transparant** Bespreken met ouders / jeugdige
 - Feitelijk** Wat je hebt gezien, gehoord, of waargenomen hebt (aan het kind) en betrokkenen zèlf zeggen
 - Eenduidig** Neutraal; zorgen, meningen, diagnoses (van arts) en conclusies: vermeld altijd de bron
 - Zorgvuldig** Vermeld uitdrukkelijk dat het gaat om een interpretatie of hypothese
-

Take home

- KiMi: vroeg voorkomen en zien!
- Oudercheck
- Zorgvuldige afwegen EN communiceren

Vragen?

-
- <https://www.youtube.com/watch?v=58p49wYzP6M> (zapp)